

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
„ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“

СПРАВОЧНИК

ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ
ВЪВ ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ
„ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“
ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 г.

София 1527, ул. „Бяло море“ № 8, ет. 5
УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“;
тел. +359 2 9432/ 304; 292; 216; 372; 205, e-mail: fph@fz.mu-sofia.bg
Декан: проф. Александрина Воденичарова, дм

Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомير Воденичаров, дмн“ при Медицински университет-София провежда обучение по различни специалности.

Студентите изпълнили задълженията си по учебния план получават диплома за завършено висше образование на образователно-квалификационна степен (ОКС):

- „Бакалавър“ - редовна форма на обучение по специалности: „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“
- „Бакалавър“ - редовна и задочна форма на обучение по специалности: „Управление на здравните грижи“ и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“
- „Магистър“ - задочна форма на обучение по специалности: „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“, „Управление на клинични изпитвания“, „Трудова медицина и работоспособност“ и „Управление на здравните грижи“.
- „Магистър“* (на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г.) - редовна форма на обучение по специалности: „Медицинска рехабилитация и балнеология“ и „Медицинска козметика“.
- „Магистър“ - дистанционна форма на обучение по специалностите: „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Трудова медицина и работоспособност“ и „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения и условия за кандидатстване по специалности	2
II. Документи за кандидатстване	4
Кратка характеристика на специалностите на ОКС „бакалавър“	
III. „Медицинска сестра“ и „Акушерка“	6
IV. „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“	7
V. „Обществено здраве и здравен мениджмънт“	8
VI. „Управление на здравните грижи“	9
Кратка характеристика на специалностите на ОКС „магистър“	
VII. „Обществено здраве и здравен мениджмънт“	10
VIII. „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“	11
IX. „Трудова медицина и работоспособност“	12
X. „Управление на здравните грижи“	13
XI. „Управление на клинични изпитвания“	14
Кратка характеристика на специалности на ОКС „магистър“* по чл. 42 от ЗВО	
XII. „Медицинска рехабилитация и балнеология“	14
XIII. „Медицинска козметика“	15
XIV. График и документи за записване на новоприетите студенти	16
XV. Приложения	17
XVI. Процедура за кандидат-студенти, завършили средно или висше образование в чужбина (Приложение № 7)	29

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 г. ВЪВ ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ „ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“ ПРИ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ И УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.1 Приемът на студенти във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ (ФОЗ) при Медицински университет-София се извършва в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, по две професионални направления - **7.4. Обществено здраве и 7.5. Здравни грижи**, на основание Наредбата за държавните изисквания за прием на студенти на Министерството на образованието и науката, и съгласно изискванията на настоящия Правилник.

Чл.2 ФОЗ при МУ-София ще се съобрази с всички промени, произтичащи от нормативни актове, влезли в сила след издаването на настоящия Справочник.

Чл.3 Броят на местата за прием на студенти във Факултета по обществено здраве при Медицински университет-София се утвърждава с Решение на Министерски съвет.

3.1. Класирането за специалностите във ФОЗ се извършва **по първата желана специалност, посочена в заявлението, по форма на обучение и по низходящ бал.**

3.2. За дадена специалност се класират по низходящ бал само лица, посочили тази специалност на първо място.

Чл. 4 СПЕЦИАЛНОСТИ НА ОКС „БАКАЛАВЪР“:

(1) За специалности: „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“, редовна форма на обучение, се приемат студенти след завършено средно образование.

(2) За специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, редовна и задочна форма на обучение, се приемат студенти след завършено средно образование.

(3) За специалност **„Управление на здравните грижи“**, редовна и задочна форма на обучение, се приемат студенти, които вече имат **придобита специалност** от професионално направление „Здравни грижи“ на степен **„специалист по...“** или **„професионален бакалавър“** от медицински колежи.

Чл.5 СПЕЦИАЛНОСТИ НА ОКС „МАГИСТЪР“:

(1) За специалности **„Обществено здраве и здравен мениджмънт“**, **„Трудова медицина и работоспособност“**, **„Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“**, задочна форма на обучение, се приемат студенти след завършена степен **„бакалавър“** или **„магистър“**.

(2) За специалност **„Управление на здравните грижи“**, задочна форма на обучение, се приемат студенти, които имат:

– завършено висше образование на степен **„бакалавър“** по специалности: **„Управление на здравните грижи“**, **„Акушерка“**, **„Медицинска сестра“** или **„Лекарски асистент“**.

или

– с **придобита специалност** от професионално направление **„Здравни грижи“** на степен **„специалист по...“** и една от специалностите на степен **„бакалавър“**: **„социални дейности“**, **„социална педагогика“**, **„социален мениджмънт“** или **„здравен мениджмънт“**.

(3) За специалност **„Управление на клинични изпитвания“**, задочна форма на обучение, се приемат студенти след завършена степен **„магистър“**.

(4) За специалности **„Обществено здраве и здравен мениджмънт“**, **„Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“** и **„Трудова медицина и работоспособност“** в дистанционна форма на обучение се приемат студенти след завършена степен **„магистър“**.

Чл 6. СПЕЦИАЛНОСТИ НА ОКС „МАГИСТЪР“* на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г., редовна форма на обучение:

(1) За специалност **„Медицинска рехабилитация и балнеология“** се приемат студенти със завършена степен **„професионален бакалавър“** и професионална квалификация **„рехабилитатор“**

(2) За специалност **„Медицинска козметика“** се приемат студенти със завършена степен **„професионален бакалавър“** и професионална квалификация **„медицинска козметика“**

Чл.7 За обучение във Факултета по обществено здраве могат да кандидатстват и лица, които са:

- чужденци, постоянно пребиваващи в страната;
- имат двойно гражданство (едното, от които е българско), постоянно пребиваващи в страната;
- не изтърпяват присъди към началото на учебната година;
- правоимащи по чл. 68, ал. 3, от ЗВО;
- студенти по **„Управление на здравните грижи“**, **„Обществено здраве и здравен мениджмънт“**, **„Медицинска сестра“**, **„Акушерка“**, **„Лекарски асистент“**, **„Кинезитерапия“**, в други висши медицински училища в страната и желаят прехвърляне в София;
- студенти, които кандидатстват за възстановяване на студентски права.

II. ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл.8 Кандидат-студентите подават на място (или изпращат онлайн) следните документи:

1. Заявление и Декларация. Формулярите са по образец, валиден само за ФОЗ, получават се на място и се попълват лично от кандидат-студента. (виж Приложения № 1 и № 2 на стр.17 и 18)

2. Оригинална диплома и ксерокопие за завършено средно образование и диплома за завършена предходна степен на висше образование, в зависимост от изискванията за кандидатстване за съответната специалност.

Ксерокопията на дипломите не е необходимо да бъдат нотариално заверени. След сверяване оригиналните дипломи се връщат.

Необходими дипломи за кандидатстване:

- За специалности: „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Кинезитерапия“, „Лекарски асистент“ и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „бакалавър“: **диплома за завършено средно образование;**

- За специалност „Управление на здравните грижи“, „бакалавър“: **диплома за завършено полувисше медицинско образование** или **диплома за „специалист по...“;**

- За специалност „Управление на здравните грижи“, „магистър“:
• **диплома за завършена степен „бакалавър“ по специалност „Управление на здравните грижи“, „Акушерка“ или „Медицинска сестра“**

или

• **диплома за придобита специалност от професионално направление „Здравни грижи“ на ОКС „професионален бакалавър по...“, както и диплома на ОКС „бакалавър“ по една от специалностите: „социални дейности“, „социална педагогика“, „социален мениджмънт“ или „здравен мениджмънт“.**

- За специалности: „Медицинска козметика“ и „Медицинска рехабилитация и балнеология“, на ОКС „магистър“* - диплома за завършено висше образование **„професионален бакалавър“, специалности „медицинска козметика“ или „рехабилитатор“;**

- За специалности: „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“, „Трудова медицина и работоспособност“, и „Медицинска журналистика“, „магистър“ - диплома за завършено висше образование **„бакалавър“ или „магистър“;**

- За специалност „Управление на клинични изпитвания“, „магистър“- **диплома за завършено висше образование „магистър“.**

3.Платежно нареждане за внесена такса. Таксите за явяване на изпити превеждат по банков път на сметката на Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“. Платежният документ се прилага към комплекта за кандидатстване. В него задължително се вписват трите имена на кандидат-студента и специалността, за която се кандидатства.

Банкова сметка:

**BG47BPB179403163982101, BIC: BPBIBGSF,
ЮРОБАНК АД КЛОН ДОНДУКОВ № 4-6**

Моля, информирайте се предварително за точния размер на сумата, необходима за кандидатстване в желаната специалност.

3.1. Таксите за кандидатстване и годишните такси за обучение се определят ежегодно с Решение на Министерски съвет. Публикуват се на електронните страници на Факултета по обществено здраве и на Медицински университет-София в раздел „Учебни такси“.

Внесени такси за кандидатстудентски изпити не се връщат!

3.2. От такса за кандидатстване, съгласно чл. 95, ал. 7, т. 1, 2, 3 и 4 от Закона за висше образование, се освобождават кръгли сираци; лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; военноинвалиди и военнопострадали; лица, отглеждани до пълнолетието си в домовете за деца, лишени от родителска грижа.

Полусираците заплащат 50% от таксата за кандидатстване.

Лицата от посочените категории представят актуалните си документи в деня на кандидатстване.

Документи по чл. 95, които не са представени към заявлението, не се признават на по-късен етап!

4. За желаещите да възстановят студентските си права е необходимо да се представи уверение от съответното висше училище;

5. **Необходими документи за кандидат-студенти по чл. 68, ал. 3 (т.1, 2, 3, 4, 5 и 6) от Закона за висшето образование.**

Кандидат-студентите от посочените категории предоставят оригинали на документите за сверяване и ксерокопия от тях - смъртен акт и удостоверение за наследници; актуално експертно решение на ТЕЛК (с печат за влязло в сила решение), актове за раждане на деца и др.

5.1. Документи по чл. 68, ал. 3 от ЗВО, които не са подадени като приложение към заявлението за кандидатстване, не могат да бъдат представени допълнително и не се признават на по-късен етап!

Чл. 9 При класирането по специалности кандидат-студентите по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием.

9.1. Разпределение на местата по професионално направление 7.5. Здравни грижи:

За специалности на ОКС „бакалавър“: „Медицинска сестра“ – 5, „Акушерка“ - 2, „Лекарски асистент“ – 2.

9.2. Разпределение на местата по професионално направление 7.4. Обществено здраве“:

За специалности на ОКС „бакалавър“: „Кинезитерапия“, „бакалавър“ –1, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, редовно обучение – 1 и задочно обучение – 1, „Управление на здравните грижи“, редовно обучение - 1, задочно обучение – 1.

За специалности на ОКС „магистър“: „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Трудова медицина и работоспособност“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ и „Управление на здравните грижи“ – по 1 място за всяка специалност.

Чл.10 Процедура за кандидат-студенти, завършили средно или висше образование в чужбина в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО) и Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България. (виж Приложение № 7, стр.29)

Чл. 10.1 Съгласно процедурните правила на РУО София-град срокът за изготвяне на документите е един месец.

Чл.11 При подаване на документите на място всеки кандидат-студент получава **входящ №, място и час за провеждане на изпита.**

Чл.12 **Важно при подаване на документи онлайн!**

Успешната Ви регистрация в системата **НЕ ОЗНАЧАВА, че сте одобрен за изпит или за класиране.** След като изпратите Вашите документи, те ще бъдат разгледани и одобрени от експерт.

Едва когато получите съобщение на Вашата електронна поща с текст: „Одобрен кандидат“ и получите входящия си номер, тогава регистрацията Ви е напълно завършена.

*Ако до два дни, след като сте изпратили документите си, не получите съобщение „Одобрен кандидат“, моля да се свържете с нас на посочените в сайта телефони за контакт.

ПРИЕМ НА ДОКУМЕНТИ:

За специалности на ОКС „бакалавър“:

От **17.06.2024г.** до **05.07.2024г.**, от 9,00 до 16,00 ч.
(без събота и неделя)

За специалности на ОКС „магистър“:

От **17.06.2024г.** до **10.07.2024г.**, от 9,00 до 16,00 ч.
(без събота и неделя)

*На място документи ще се приемат на територията на
УМБАЛ „Царица Йоанна-ИСУЛ“, ул. „Бяло море“ №8,
(в дясно от централния вход на болницата, в двора на Аулата)
Телефони за връзка: 02/9432 вътр.: 304, 292, 267, 205, 372, 216*

РЕЗУЛТАТИ:

За специалности на ОКС „бакалавър“: **15.07.2024г.**

За специалности на ОКС „магистър“: **22.07.2024г.**

КЛАСИРАНЕ:

За специалности на ОКС „бакалавър“: **16.07.2024г.**

За специалности на ОКС „магистър“: **23.07.2024г.**

ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ:

За специалности на ОКС „бакалавър“:

от **17.07.2024г.** до **25.07.2024г.**, от 9.00 до 16.00ч.
(без събота и неделя)

За специалности на ОКС „магистър“:

от **25.07.2024г.** до **31.07.2024г.**, от 9.00 до 16.00ч.
(без събота и неделя)

III. СПЕЦИАЛНОСТИ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“ И „АКУШЕРКА“

1. По специалността „Медицинска сестра“ студентите изучават общи и специални сестрински грижи, медико-биологични и клинични дисциплини и хуманитарни науки - медицинска психология, етика, социология, здравно законодателство и др.

Обучението се провежда само в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра - 240 кредита, съгласно съвременни учебни планове и програми, отговарящи на единните държавни изисквания и европейските стандарти.

Завършилите специалността могат да практикуват при условията на болничната помощ и извън болничните заведения самостоятелно или в екип. Те намират успешна реализация в страната и чужбина.

2. По специалността „Акушерка“ студентите се обучават по съвременен учебен план, който включва общомедицински, клинични, специални и хуманитарни дисциплини. Основна задача на обучението е формирането на знания, навици и умения в областта на първичната профилактика, общите и специалните акушерски грижи за бременните, раждащите, родилките и новородените, за жените с гинекологични заболявания, семейното планиране и др.

Обучението се провежда само в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра - 240 кредита.

Завършилите акушерки могат да работят в държавните, общинските и частните здравни заведения. В условията на преход от държавно здравеопазване към здравно-осигурителна система обществеността престиж на професията непрекъснато се повишава.

КАНДИДАТСТВАНЕ И БАЛООБРАЗУВАНЕ

Чл.13 За специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ се кандидатства с диплома за средно образование. Балът се образува от оценката по български език от ДЗИ (или оценката по български език от курса на обучение от дипломата за средно образование) + удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 18.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.14 Кандидат-студентите полагат устен изпит на тема: „Здравна информираност и мотивация за избор на професията медицинска сестра/акушерка“.

(1) Устният изпит се провежда по график на **08.07.2024 г. и 09.07.2024 г. от 9,00 ч. и от 14,00 ч.**

ОЦЕНКА НА УСТНИЯ ИЗПИТ

Чл.15 (1) Тримата членове на комисията оценяват кандидат-студентите независимо един от друг с точност до 0,25, водейки собствен протокол.

(2) Крайната оценка се оформя като средна аритметична от оценките на тримата членове на изпитната комисия.

ОБРАЗУВАНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНИЯ БАЛ И КЛАСИРАНЕ

Чл.16 (1) Окончателният бал по специалностите „медицинска сестра“ и „акушерка“ се образува като сбор от оценката по български език от ДЗИ (или оценката по български език от курса на обучение от дипломата за средно образование) + удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 18.

(2) Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

Чл.17 Класирането се извършва по първата желана специалност, посочена в заявлението и по низходящ бал. Максимален бал 18.

17.1. При класирането кандидат-студентите **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием - за „Медицинска сестра“ – 5 и за „Акушерка“ - 2.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

След успешната си регистрация всеки кандидат-студент получава на електронната поща линк с материали за подготовка за изпитите.

IV. СПЕЦИАЛНОСТИ „ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ“ И „КИНЕЗИТЕРАПИЯ“

1. Специалност „Лекарски асистент“ е нова, уникална медицинска професия, приемник и наследник на професията „фелдшер“.

Обучението се провежда само в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра - 240 кредита. В процеса на обучение се формират определени компетенции за самостоятелна профилактика, диагностика и лечение на заболявания при отсъствие на лекар.

Студентите завършили тази специалност могат да се реализират в Спешна помощ, в местата за лишаване от свобода, МВР, Пожарна и аварийна безопасност, в отдалечени малки населени места и райони при недостиг на лекари, в училища и детски градини.

2. Специалност „Кинезитерапия“ включва фундаментални, медико-биологични и специални дисциплини.

Обучението се провежда в редовна форма с продължителност 4 години, 8 семестъра - 240 кредита. Практическата подготовка се осъществява чрез учебно-клинична практика и преддипломен стаж. В компетенциите им е заложено разработването и провеждането на кинезитерапевтични програми за клинично диагностицирани от лекар заболявания.

КАНДИДАТСТВАНЕ И БАЛООБРАЗУВАНЕ

Чл.18 За специалностите „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ се кандидатства с диплома за средно образование. Окончателният бал се образува от оценката по български език от ДЗИ (или оценката по български език от курса на обучение от дипломата за средно образование) + удвоената оценка от писмения изпит - тест по биология. Максимален бал 18.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.19 Кандидат-студентите полагат **писмен изпит - тест по биология на 11.07.2024 г. от 09.00 ч., с продължителност 1 (един) час.**

За писмения изпит кандидат-студентът е длъжен:

- Да носи документ за самоличност (лична карта) и картонче с генериран входящ номер за допускане на писмен изпит.
- Да заеме мястото си в залата от 8.00 до 8.30 ч.
- Да се използва химикалка, пишешца със син цвят.

ОБРАЗУВАНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНИЯ БАЛ И КЛАСИРАНЕ

Чл.20 Състезателният бал се образува като сбор оценката по български език от ДЗИ (или оценката по български език от курса на обучение от дипломата за средно образование) + удвоената оценка от теста по биология Максимален бал 18.

20.1. (1) Класирането се извършва по първата желана специалност, посочена в заявлението и по низходящ бал.

(2) Получилите слаба оценка не участват в класирането.

20.2. При класирането кандидат-студентите по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием, както следва:
за „Лекарски асистент“ – 2, за „Кинезитерапия“ – 1.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Примерен тест по биология, конспект и литература за подготовка - виж *Приложение № 4 на стр. 23. Указания и начин на попълване на фиша - в Приложения № 5 и № 6 (стр. 28 и 29).*

V. СПЕЦИАЛНОСТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ“, „БАКАЛАВЪР“

Специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ предлага обучение с интердисциплинарен характер и осигурява възможност на студентите да придобият обща и специализирана подготовка по здравни, медицински, икономически, юридически, управленски и социално-поведенчески науки.

Обучението е в редовна или заочна форма 4 години, 8 семестъра-240 кредита.

Бакалавърската програма дава възможност на студентите след втори курс да изберат профилиране в едно от следните направления: „Здравна администрация“, „Търговски представител в здравеопазването“ или „Инспектор по трудова медицина“.

С придобитите знания и умения в направление „Здравен администратор“ завършилите студенти могат успешно да се реализират като:

-администратори в структурите на здравеопазването и здравноосигурителната система; в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ; в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво;

-експерти в други ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве (Министерство на околната среда, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и горите, Министерство на образованието и науката, масмедията и др.);

Дипломираните студенти в направление „Търговски представител в здравеопазването“ получават възможност за професионална реализация във фармацевтични компании; компании за търговия на медицински изделия и за хранителни добавки; складове за търговия на едро с лекарства и медицински изделия и др.

Успешно завършилите в направление „Инспектор по трудова медицина“ могат да намерят своята професионална реализация в мениджърските екипи по здраве и безопасност при работа на фирми, ведомства, организации; в административните структури на националната система на здравеопазване; в Службите по трудова медицина; в лечебни и здравни заведения, като лица отговорни за управлението и организацията на трудово медицинското обслужване; в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво; във ведомства и институции отговорни за професионалното здраве и др.

КАНДИДАТСТВАНЕ И БАЛООБРАЗУВАНЕ

Чл.21 За специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ се кандидатства с диплома за средно образование. Балът се образува от оценката по български език от ДЗИ (или оценката по български език от курса на обучение от дипломата за средно образование) + удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 18.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.22 Кандидат-студентите полагат устен изпит на тема: „Общественото здраве в съвременния свят“.

Устният изпит се провежда на **12.07.2024 г. от 9,00 ч.**

ОЦЕНКА НА УСТНИЯ ИЗПИТ

Чл.23 (1) Тримата членове на комисията оценяват кандидат-студентите независимо един от друг с точност до 0,25, водейки собствен протокол.

(2) Крайната оценка се оформя като средна аритметична от оценките на тримата членове на изпитната комисия.

ОБРАЗУВАНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНИЯ БАЛ И КЛАСИРАНЕ

Чл.24 Окончателният бал за специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ се образува като сбор от оценката по български език от ДЗИ (или оценката по български език от курса на обучение от дипломата за средно образование) + удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 18.

Чл.25 (1) Класирането се извършва съответно на посочената в заявлението за кандидатстване форма на обучение - редовна или задочна и по низходящ бал. Максимален бал 18.

(2) Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

25.1. При класирането кандидат-студентите по **чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием: за „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, за редовно обучение – 1 и за задочно обучение – 1.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

„Здраве на населението в света“, авторски колектив на ФОЗ, изд. ГорексПрес, София, 2015 (Глава № 1)

VI. СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“, „БАКАЛАВЪР“

Специалност „Управление на здравните грижи“ подготвя ръководители на здравните грижи и преподаватели по практика. Те трябва да притежават знания и умения, които им позволяват да планират и въвеждат квалифицирани здравни грижи във всички области на медицинската практика и да осъществяват адаптиране на здравните дейности към здравните потребности на населението.

Обучението е с продължителност 2,5 години, 5 семестъра за редовно обучение и 3 години, 6 семестъра за задочно обучение.

Бакалаврите от специалността „Управление на здравните грижи“ могат да се реализират като:

Ръководители на здравни грижи в лечебни заведения, които оказват болнична и извънболнична помощ (като старша и главна медицинска сестра, старша и главна акушерка, старши рехабилитатор, старши лаборант и др.);

Завеждащ сектори в административни звена на здравеопазването на общините, районните здравни инспекции, Националната и регионалните здравни каси, застрахователни дружества и др. Като ръководители на частни здравни структури за здравни грижи - профилактични, промоция на здравето, семейно планиране и др., преподаватели по практика в медицински колежи (в съответствие със своята базова квалификация).

СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ

Чл.26 Кандидат-студентите полагат писмен изпит - **тест по социална медицина и здравен мениджмънт и устен изпит.**

(1) Тестът по социална медицина и здравен мениджмънт ще се проведе на **11.07.2024 г. от 9,00 ч.** с продължителност 1 час.

(2) Устен изпит - задача за 30 мин. (15 мин. за записване на верния отговор и 15 мин. за представяне на отговора пред изпитна комисия). Изпитът се провежда на **12.07.2024 г. от 13,00 ч.**

Чл.27 За писмения изпит кандидат-студентът е длъжен:

- Да носи документ за самоличност (лична карта) и входящ номер за допускане до писмен изпит.

- Да заеме мястото си в залата от **8.00 до 8,30 ч.**

- Да се използва химикалка, пишеща със син цвят.

ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА ТЕСТА

Чл.28 Тестът по Социална медицина и здравен мениджмънт съдържа 40 въпроса. Всеки правилен отговор осигурява определен брой точки. Приравняването на точките към шестобалната система се извършва по критерии, които се определят и обявяват в деня на изпита. Получилите слаба оценка на теста не се допускат до устен изпит и не участват в класирането. Резултатите от теста не подлежат на преразглеждане и преоценяване. *(Примерен тест за изпит, указания и начин на попълване - в Приложения № 3, № 5 и № 6)*

ОЦЕНКА НА УСТНИЯ ИЗПИТ

Чл.29 До устен изпит се допускат всички кандидат-студенти с оценка от теста, различна от „слаб“ 2.00. Устният изпит се полага пред комисия от трима хабилитирани преподаватели.

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.30 В крайното класиране участват само допуснатите и явили се на устен изпит кандидат-студенти. Окончателният бал се образува като сбор от оценката от теста и оценката от устния изпит. Максимален бал 12.

30.1. Класирането се извършва съответно на посочената в заявлението за кандидатстване форма на обучение - редовна или задочна и по низходящ бал.

Чл.31 При класирането кандидат-студентите **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием, както следва: за „Управление на здравните грижи“, за редовно обучение – 1 и за задочно обучение – 1

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

След успешната си регистрация всеки кандидат-студент получава на електронната поща линк с материали за подготовка за изпитите.

VII. СПЕЦИАЛНОСТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ на ОКС „магистър“ предлага обучение в **задочна форма** за лица със завършена степен „бакалавър“ - със среден успех от дипломата, не по-нисък от „добър“- или със завършена степен „магистър“ по различни специалности. Осигурява се възможност на студентите да придобият обща и специализирана подготовка по социална медицина, епидемиология, здравен мениджмънт политика, икономика на здравеопазването, здравно законодателство и др.

Обучението е задочно, с продължителност **2 семестъра**.

Завършилите студенти могат да изпълняват организационно-управленски, комуникативни, икономически, контролни и изследователски функции. Придобитите знания и умения в сферата на здравния мениджмънт гарантират на завършилите студенти успешна професионална реализация като мениджъри, консултанти и експерти в управленските структури на здравеопазването; в лечебните заведения, в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво; преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации, мениджъри в други ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве (Министерство на околната среда, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и горите, Министерство на образованието и науката, и др.);

В Дистанционна форма на обучение могат да кандидатстват само лица със завършена ОКС „магистър“ - лекари, биолози, инженери, икономисти, юристи и др.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.32 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: **„Проблеми и приоритети на общественото здраве в условията на здравна реформа“** пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, по график на **15.07.2024 г. от 10,00 и 14,00 ч.** и на **16.07.2024 г. от 10,00ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.33 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

33.1. При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием: за „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „магистър“ след „бакалавър“ – 1.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. *Воденичаров, Ц. 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
2. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*

VIII. СПЕЦИАЛНОСТ „СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕНИДЖМЪНТ НА ФАРМАЦЕВТИЧНАТА ДЕЙНОСТ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ на ОКС „магистър“ предлага възможност за разширяване на познанията в сферата на фармацевтичния сектор. Могат да кандидатстват лица след завършена степен „бакалавър“ - със среден успех от дипломата, не по-нисък от „добър“, или след завършена степен „магистър“ от различни специалности. Програмата разширява познанията и дава възможност за придобиване на умения и професионален опит в областта на мениджмънта, икономиката, лекарствената политика и др. Повишават се професионалните умения в областта на маркетинговия анализ и стратегии, лекарствената политика и регулация, фармакоикономиката и др. Програмата включва елементи от управленски, социални и здравни науки с насоченост към фармацевтичния сектор. Обучението е задочно, с продължителност **2 семестъра**. Завършилите специалността могат да изпълняват управленски, комуникативни, франчайзинг и други функции в областта на фармацевтичния бизнес.

В Дистанционна форма на обучение могат да кандидатстват лица със завършена ОКС „магистър“ - лекари, биолози, икономисти, юристи и др.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.34 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Проблеми и приоритети на общественото здраве в условията на здравна реформа“ пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, по график на **16.07.2024г. от 14,00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.35 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния изпит. Максимален бал 12. Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

35.1. При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием: за „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“, „магистър“ след „бакалавър“ – 1.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. *Воденичаров, Ц. 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
2. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*

IX. СПЕЦИАЛНОСТ „ТРУДОВА МЕДИЦИНА И РАБОТОСПОСОБНОСТ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Трудова медицина и работоспособност“ на ОКС „магистър“ предлага обучение в **задочна форма** след завършена ОКС „бакалавър“ - със среден успех от дипломата, не по-нисък от „добър“ или със завършена степен „магистър“ по различни специалности. Осигурява се обща и специализирана подготовка в областите на здравето и безопасността при работа, основите на трудовата медицина, факторите на работната среда и трудовия процес, физиологична и психологична характеристика на работоспособността при интегралност с промоция на здравето, медико-социална подкрепа и защита на хората с увреждания, здравни анализи и документооборот. Работи се по казуси и дейности от практическата мрежа с посещения по работни места и предприятия. Завършилите специалността са експерти по тази широко проблемна тематика, които могат да изпълняват управленски, комуникационни, координационни, оперативни-контролни, методични и образователно-обучителни функции за укрепване, опазване, увеличаване здравето на работещите във всички икономически дейности. Допринася за разширяване кръгозора от предизвикателства и проблеми на общественото здраве, чиято неделима част е трудовата медицина.

Обучението е задочно, с продължителност **2 семестъра**.

В Дистанционна форма на обучение се приемат лица със завършена ОКС „магистър“ от широк кръг специалисти - лекари, инженери, икономисти, юристи и др. Обучението е насочено главно към надграждане на знанията и уменията на магистрите към осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на всяко работно място при конкретни условия на труд. Същевременно в контекста за приспособяване на работните места за хора с увреждания, работещи при висок риск, както и тяхното определяне в експертната на работоспособността се усвояват критериите на ICF класификацията на СЗО.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.36 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: **„Проблеми и приоритети за осигуряване безопасни и здравословни условия на труд“** пред изпитна комисия от трима хабилизирани преподаватели на **16.07.2024г. от 10,00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.37 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

37.1. При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием: за „Трудова медицина и работоспособност“, „магистър“ след „бакалавър“ – 1.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

- 1. Закон за здравословни и безопасни условия на труд*
- 2. Наредба №3/25.01.2008 г. за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина*
- 3. Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021-2027 г. Здравословни и безопасни условия на труд в променящ се свят на труда*
- 4. Проданова Я., Т. Кундуржиев, М. Янчева-Стойчева, К. Любомирова, Н. Цачева. Изследване на субективното възприятие за качество на трудовия живот на работещи в здравеопазването. ФОЗ, 2018, с. 208. ISBN 978-619-7452-06-8*
- 5. Проданова Я., Качество на трудовия живот. ФОЗ, 2018, с. 148. ISBN 978-619-7452-05-1*
- 6. Воденичаров Ц., 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
- 7. Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*

Х. СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Управление на здравните грижи“ на ОКС „магистър“ предлага обучение с интердисциплинарен характер и осигурява възможност на студентите да придобият управленска компетентност, организационна култура и педагогически умения при осигуряването на ефективни здравни грижи в условията на променяща се социална, икономическа и здравна среда. Те придобиват обща и специализирана подготовка по здравна политика, управленски науки, поведенчески, комуникативни и информационни системи. Обучението се провежда в задочна форма с продължителност **3 семестъра** (трети семестър е за защита на дипломна работа). Завършилите студенти могат да изпълняват организационни, комуникативни, контролни и изследователски функции.

Придобилите образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика“ във всички управленски сектори и нива на системата на здравеопазване като:

- експерти по здравни грижи в управленските и административни структури на здравеопазването и здравноосигурителната система, в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, както и в правителствени и неправителствени организации на национално и международно ниво;
- експерти по здравни грижи в други ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве (Министерство на околната среда и водите, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на земеделието и горите, Министерство на образованието и науката и др.);
- преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации по здравни грижи.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.38 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Актуални проблеми на реформата в българското здравеопазване“ пред изпитна комисия от трима хабилиитирани преподаватели, по график на **17.07.2024 г. от 10,00 и 14,00 ч. и на 18.07.2024 г. от 10,00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.39 Състезателният бал се образува от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

39.1. При класирането кандидат-студенти **по чл. 68, ал. 3, (т. 1, 2, 3, 4, 5 и 6) от ЗВО** се състезават помежду си за определен брой от местата за редовен прием: за „Управление на здравните грижи“, „магистър“ след „бакалавър“ – 1.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. *Воденичаров, Ц. 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
3. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящия се свят, С., 2017*

XI. СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА КЛИНИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Управление на клинични изпитвания“ на ОКС „магистър“ предлага обучение в задочна форма след завършена степен „магистър“ по различни специалности - медицина, дентална медицина, фармация, биология, икономика, право и други професионални направления. Осигурява се възможност на студентите да придобият обща и специализирана подготовка по управление на клинични изпитвания, проектиране и разработване на цялостен протокол за клинични изпитвания от формулирането на изследователските въпроси до анализа на резултатите, прилагане на епидемиологичните принципи, разбиране на концепцията за количествен синтез на данни и за предварителна форма на мета-анализ на пробните данни, като се използва подходящ софтуер, прилагане на биостатистика и аналитично моделиране, делово общуване и комуникации с пациентите, правни регулации и биоетика при клинични изпитвания, мониторинг и одит на клинични изпитвания, маркетинг на клинични изпитвания и лекарствени продукти и др.

Обучението е задочно, с продължителност **2 семестъра**. Завършилите студенти могат да изпълняват организационно-управленски, контролни, изследователски и др. функции.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.40 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Проблеми и перспективи за провеждане на клинични изпитвания в България“ пред изпитна комисия от трима хабилитирани преподаватели, по график на **18.07.2024г. от 14,00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.41 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. *Съвременна регулация на клиничните изпитвания, Асена Сербезова, Антония Янакиева, Издателство ФОЗ, 2021*
2. *Воденичаров Ц., 10-те принципа на медика и мениджъра, С., 2010*
3. *Воденичаров, Ц., В. Борисов, Феноменът обществено здраве в променящата се свят, С., 2017*

XII. СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И БАЛНЕОЛОГИЯ“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Медицинска рехабилитация и балнеология“ на образователно-квалификационна степен „магистър*“ е на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г.

Обучението е в редовна форма с продължителност **4 семестъра**. Предоставя възможност на завършилите медицински колеж със степен „професионален бакалавър“ с професионална квалификация „рехабилитатор“ да придобият ОКС „магистър“. След завършването си имат възможност да осъществяват специализирана функционално-диагностична, профилактична, балнеолечебна и рехабилитационна дейност във всички възрастови и професионални групи, вкл. здравно образование, промоция на здравословен начин на живот и спорт. Специалистите ще могат да работят в лечебни заведения за болнична помощ, извънболнична помощ и др.; възстановителни, и фитнес- и СПА центрове; специални училища; професионални здравни центрове; спортни клубове; учебно-спортни бази и центрове; учебни заведения; научни центрове и др.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.42 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Проблеми и перспективи пред рехабилитацията и балнеологията“ на **17.07.2024г. от 10,00 ч.**

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.43 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. *Колева, Ив, Физикалните фактори в клиничната практика, Симел прес, С. 2019*
2. *Колева, Ив, Клинична рехабилитация, Симел прес, С. 2016*
3. *НАРЕДБА № 04-14 от 9 октомври 2019 г. за условията и реда за сертифициране на „Балнеолечебен (медикъл СПА) център“, „СПА център“, „Уелнес център“ и „Таласотерапевтичен център“.*
4. *Рязкова, М, И. Кирова, Физикална терапия, Обща и специална част, АРСО, С. 2002*

ХІІІ. СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА КОЗМЕТИКА“, „МАГИСТЪР“

Специалността „Медицинска козметика“ на образователно-квалификационна степен „магистър“* е по професионално направление 7.5. Здравни грижи - нерегулирани професии, на основание чл. 42, ал. 1, т.1 буква «а» от ЗВО и Решения на АС на МУ-София от 01.07.2014г. и 11.02.2016г.

Обучението е в редовна форма, с продължителност **4 семестъра**. Придобива се професионална квалификация „Консултант по медицинска козметика и козметична апаратура“. За специалността могат да кандидатстват лица с образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ с професионална квалификация „медицинска козметика“.

Програмата цели да подготви специалисти, които да анализират, консултират, организират, обучават и управляват в областта на медицинската козметика и козметичната апаратура. Придобиват се конкретни познания в областта на медицинската козметика и апаратура, козметичните и медицински терапии и препарати. След завършване на специалността, лицата могат да се реализират професионално в козметични центрове, като ръководители на козметични салони и студия, консултанти, организатори и изпълнители на различни видове козметични терапии, във фирми за козметична апаратура и др.

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ИЗПИТ

Чл.44 Кандидат-студентите полагат устен изпит - събеседване на тема: „Проблеми и перспективи пред козметичната практика“ на 17.07.2024 г. от 10,00 ч.

БАЛООБРАЗУВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Чл.45 Състезателният бал се образува като сбор от удвоената оценка от устния конкурсен изпит. Класирането се извършва по низходящ ред на състезателния бал. Максимален бал 12.

Получилите слаба оценка на устния изпит не участват в класирането.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1223/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА, от 30 ноември 2009 г., относно козметичните продукти
2. Фотостареене на кожата. Химически пилинг, подготовка на кожата, избор на подходящ продукт, последваща грижа. (*Color atlas of chemical peels, Antonella Tosti, second editon, Milady's standard cosmetology, 2008, Естетиклиника в книга. Д-р Мая Тачева*)
3. Стареене на кожата: хронологично и фотостареене. Роля на мастната и костната тъкан. Промени в структурата и функциите на кожата. (*Естетиклиника в книга. Д-р Мая Тачева*)
4. Обща грижа и подходящи козметични процедури при пациент с акне (активно и белези при акне). Подготовка, хронологична последователност на процедурите, последваща грижа. (*Естетиклиника в книга. д-р Мая Тачева*)
5. Мелазма. Обща грижа, подходящи процедури и последваща грижа. (*Дерматология и венерология, 2008, Н. Златков и колектив; Color atlas of chemical peels, Antonella Tosti, second editon; Естетиклиника в книга. Д-р Мая Тачева*)
6. Кожни попълващи субстанции (филъри). Физични свойства, видове. Усложнение при поставяне: краткосрочни и дългосрочни. (*Office based cosmetic procedures and techniques. Sorin Eremia; Естетиклиника в книга. д-р Мая Тачева*)

Книгата „10-ТЕ ПРИНЦИПА НА МЕДИКА И МЕНИДЖЪРА“ на проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн се разпространява чрез:

Книжарници Booktrading

София, Bulgaria Mall
бул. България 69, ет.3

София, Mega Mall
бул. Царица Йоанна №15

София, Ring Mall
бул. Околовръстен път 216

София, Serdika Center
бул. Ситняково 48, ет: -1

София, Sky City Center
ул. Коста Лулчев 52

София, Spharma Business Towers
ул. Л. Станчев 5

София, Токуда Болница
бул. Никола Й. Вапцаров 51Б

София, ул. Граф Игнатиев 50,
ул. Хан Аспарух 49

Книжарници Фют:

София, ул. „Любен Каравелов“ 22;

София, ул. „Коста Лулчев“ 10;

София, ул. „Атанас Узунов“ 38

КНИГОПОЩА MedBook - <http://www.medbookpost.com>

XIV. ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИТЕ СТУДЕНТИ

Чл.46 Резултати и класиране по специалности:

За специалности на ОКС „бакалавър“:

Резултати: 15.07.2024 г.

Класиране: 16.07.2024 г.

За специалности на ОКС „магистър“:

Резултати: 22.07.2024 г.

Класиране: 23.07.2024 г.

Чл.47 Записване на новоприетите студенти по всички специалности се извършва във Факултета по обществено здраве, както следва:

За специалности на ОКС „бакалавър“:

от 17.07.2024г. до 25.07.2024г. (вкл.), от 9.00 до 16.00 ч.
(без събота и неделя)

За специалности на ОКС „магистър“:

от 25.07.2024г. до 31.07.2024г. (вкл.), от 9.00 до 16.00 ч.
(без събота и неделя)

47.1. Кандидат-студентите се информират лично или чрез друго лице за резултатите от класирането и за сроковете за записване. Новоприетите студенти, които не са се записали в определените срокове, губят студентски права.

Чл.48 Жалбите по кандидат-студентски въпроси се отправят към Ректора на МУ-София, в срок до пет дни след окончателното класиране.

Чл. 49 ДОКУМЕНТИ ЗА ЗАПИСВАНЕ:

1. При записване всички кандидат-студенти носят **оригиналните си дипломи и ксерокопия от тях за завършено средно образование, както и дипломите, необходими за кандидатстване по различните специалности**
2. Ксерокопията на дипломите не е необходимо да са нотариално заверени. След сверяване оригиналните дипломи се връщат.
3. Лична карта;
4. Студентска книжка – закупува се предварително от специализирана университетска книжарница;
5. Именник - 1 бр. (получава се на място при записване);
6. Студентът попълва декларация, че не се обучава в друг държавен университет за придобиване на същата или по-ниска образователно-квалификационна степен, съгласно изискванията на чл.91, ал.7, т.2 от Закона за висше образование - 1 бр. (формулярът се получава и попълва на място при записване);
7. Снимки - 4 бр. (с размер за лична карта);
8. Медицинско свидетелство, издадено от личния лекар по съответния ред; (*Не се изисква медицински документ от психодиспансер*)
9. Уверения, ако са необходими на студента;
10. Платежно нареждане **за внесена такса за първи семестър**. Заплаща се по банков път, на сметката на Факултета по обществено здраве. Годишните такси за обучение и таксите за кандидатстване се определят ежегодно с Решение на Министерски съвет и ще бъдат публикувани на сайта на Факултета по обществено здраве и на Медицински университет-София в раздел „Учебни такси“.

10.1. Относно таксите за обучение:

НЕ ЗАПЛАЩАЙТЕ семестриални такси предварително, преди да сте се уверили, че сте приети.

В платежното нареждане задължително се изписват трите имена и специалността, за която лицето кандидатства!

Банкова сметка на Факултет по обществено здраве

ЮРОБАНК АД КЛОН ДОНДУКОВ № 4-6
IBAN: BG 47 BPBI 79403163982101, BIC: BPBIBGSF

XV. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1

НАЧИН НА ПОПЪЛВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ

Попълва се от ВУЗ	Входни №	Код	
	РЕДОВНО ☐	ЗАДОЧНО ☐	Принет документите
СПЕЦИАЛНОСТ:			
ДО РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ			
ЗАЯВЛЕНИЕ			
От <u>Тоника Тоника Лазарова</u>			
ЕГН <u>95 - - - -</u>			
Постоянен адрес:			
град/село <u>София</u> пощенски код <u>1000</u>			
област <u>София-град</u> община <u>Столична</u>			
улица № жк <u>Младост 1</u>			
блок <u>28</u> вход <u>А</u> ап. <u>14</u> GSM <u>0888 - - - -</u>			
E-mail <u>lazarova@abv.bg</u>			
Уважаеми господин Ректор,			
Заявявам желание да кандидатствам във Факултета по обществено здраве при Медицински университет-София, като подам необходимите документи и бъда класиран, съгласно посочената от мен специалност и форма на обучение.			
Съгласен/на съм Факултет по обществено здраве при МУ-София да обработва личните ми данни за приема на документите ми, за публикуване на резултатите от конкурсните изпити и за участие в класирането.			
Информирам/а съм, че мога да оттегля моето съгласие по всяко време, само по отношение на личните данни, които не засягат законосъобразността на обработването, като използвам „Формуляра за оттегляне на съгласието на субекта на данни“.			
Подпис на кандидат-студента: <u>Тоника Лазарова</u>			
Прилагам следните документи:			
1. Копие от диплома за средно образование			
2. Копие от диплома за завършена предходна степен на висше образование			
3. Касов бон за платена такса за кандидатстване №.....			
Декларирам, че за невярно попълнени от мен документи няма да предявявам претенции.			
Дата: ..... гр. София			
С уважение: <u>Тоника Лазарова</u> (подпис на кандидат-студента)			

НАЧИН НА ПОПЪЛВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯ

(попълва се само при смяна на имената)

Подписаният/ата

Бойка Боева Лазарова.....
(трите имена по лична карта)

Декларирам, че посоченото в дипломата ми за средно/висше образование име:

Бойка Боева Иванова

..... е мое.

Дата: 28.06.2024 г.

Декларатор: .....**ПРИМЕРЕН ТЕСТ ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ****1. Социалната медицина е наука за :**

- Отговори:** а. влиянието на терапевтичните интервенции върху индивидуалното здраве
 б. промените в броя и състава на населението
 в. разпространението на свързаните със здравето състояния
 г. общественото здраве като цялостна система
 д. обществените фондове за здравно осигуряване

Верен отговор: Г (стр. 27)**2. Първата катедра по социална медицина е създадена в Германия през 1920 г. от:**

- Отговори:** а. Рене Санд
 б. Алфред Гротян
 в. Жул Герен
 г. Йохан Петер Франк
 д. Джордж Росен

Верен отговор: Б (стр. 18)**3. Граничните социомедицински дисциплини са представители на:**

- Отговори:** а. общата теория и методология на социалната медицина
 б. взаимодействието на социалната теория с медицинските науки
 в. взаимодействието на медицинската теория със социалните науки
 г. приложното познание за общественото здравеопазване
 д. приложното познание за обществената система

Верен отговор: В (стр. 31)**4. Саноцентричният подход в медицината поставя акцент върху:**

- Отговори:** а. изучаването на болния човек
 б. изучаването на здравето на здравия човек
 в. правото на лечение
 г. развитието на лечебната медицина
 д. болестта като интерес на медицинските специалисти

Верен отговор: Б (стр. 41)**5. Измеренията на здравето според определението на СЗО за здраве са:**

- Отговори:** а. физическо
 б. физическо и психическо
 в. социално
 г. физическо, психическо и социално
 д. духовно, психическо и социално

Верен отговор: Г (стр. 46)

6. Правото на здраве се отнася към групата на:

- Отговори:** а. моралните права
б. законодателните права
в. социалните права
г. политически права
д. културните права

Верен отговор: А (стр. 57)

7. Общественото здраве е цялостна система от обществено-здравни явления, която включва:

1. здравен статус на населението
2. здравни потребности
3. здравна култура
4. здравни дейности
5. здравни отношения

- Отговори:** а. само 1
б. 1, 2 и 3
в. 1, 2 и 4
г. 1, 2, 4 и 5
д. всички посочени

Верен отговор: Д (стр. 51)

8. Глобалната стратегия "Здраве за всички в 21 век" поставя задачата за приоритетно развитие на общественото здраве чрез напредък в областите:

- б. стратегии за здравна защита, лидерство и координация
7. експертна практическа дейност
8. болнична помощ
9. внедряване на здравната политика и мениджмънт
5. централизиране управлението на здравните ресурси

- Отговори:** а. 1, 2 и 3
б. 1, 2 и 4
в. 1, 2 и 5
г. 2, 3 и 4
д. 2, 3 и 5

Верен отговор: Б (стр. 55-56)

9. Не е поведенчески рисков фактор:

- Отговори:** а. тютюнопушенето
б. ограничената физическа активност
в. хроничен стрес в семейството
г. сменен режим на труд
д. повишената консумация на сол

Верен отговор: Г (стр. 64)

10. Епидемиологичният метод в социалната медицина се прилага за изучаване на:

- Отговори:** а. причините за възникване на болестите и тяхното разпространение
б. характеристиките на масовите явления
в. социалните отношения в здравеопазването
г. баланса между ресурсите, използвани в здравеопазването
д. развитието на здравеопазването като система

Верен отговор: А (стр. 108)

11. Здравното състояние на населението се оценява чрез три групи показатели:

- Отговори:** а. здравно-демографски, за заболяемост, социално-икономически
б. здравно-демографски, за физическо развитие, за психично здраве
в. здравно-демографски, за заболяемост, за физическо развитие
г. социално-икономически, за заболяемост, за качество на живота
д. за заболяемост, за психично здраве, за физическо развитие

Верен отговор: В (стр. 211)

12. Индикатор за негативно здраве е:

- Отговори:** а. индексът на здравето
б. детската смъртност
в. раждаемостта
г. продължителността на живота в добро здраве
д. виталният капацитет

Верен отговор: Б (стр. 212)

13. Броят и съставът на населението се изучават от:

- Отговори:** а. статиката на населението
б. динамиката на населението
в. епидемиологията
г. социологията
д. медицинската география

Верен отговор: А (стр. 232)

14.Механичното движение на населението включва процесите на:

- Отговори:** а. смъртност
б. раждаемост
в. плодовитост
г. урбанизация
д. акцелерация

Верен отговор: Г (стр. 232)

15.Детската смъртност е показател, който измерва:

- Отговори:** а. честотата на умираанията на децата от 0-17 г.
б. честотата на умираанията на децата от 0-5 г.
в. честотата на умираанията на децата от 0-1 г.
г. честотата на умираанията на децата през първия месец от живота
д. честотата на умираанията на децата през първата седмица

Верен отговор: В (стр. 242)

16.За оценка на качеството на здравните услуги по време на бременността и раждането се използва:

- Отговори:** а. детската смъртност
б. неонаталната смъртност
в. късната неонатална смъртност
г. постнеонаталната смъртност
д. перинаталната смъртност

Верен отговор: Д (стр. 243)

17.Броят момичета, които би родила една жена през фертилния си период, представлява:

- Отговори:** а. раждаемост
б. обща плодовитост
в. коефициент на интегрална плодовитост
г. бруто-коефициент на възпроизводство
д. нето-коефициент на възпроизводство

Верен отговор: Г (стр. 244)

18.Средна продължителност на предстоящия живот е средният брой години, които един индивид на определена възраст се очаква да преживее, ако се запази непроменена:

- Отговори:** а. повъзрастовата плодовитост
б. повъзрастовата смъртност
в. общата плодовитост
г. общата смъртност
д. раждаемостта

Верен отговор: Б (стр. 244)

19.Водеща причина за смъртност на населението в България са:

- Отговори:** а. новообразувания
б. болести на дихателната система
в. болести на органите на кръвообращението
г. болести на храносмилателната система
д. външни причини (травми, отравяния, злополуки)

Верен отговор: В (стр. 248)

20.Първо място сред причините за детска смъртност в България заемат:

- Отговори:** а. вродени аномалии
б. болести на дихателната система
в. болести на органите на кръвообращението
г. някои състояния, възникващи в перинаталния период
д. външни причини (травми, отравяния, злополуки)

Верен отговор: Г (стр. 250)

21.Петият етап на демографски преход се характеризира с:

- Отговори:** а. висока раждаемост и висока смъртност
б. намаляваща смъртност и непроменена раждаемост
в. намаляваща смъртност и намаляваща раждаемост
г. ниска раждаемост и ниска смъртност
д. раждаемостта е по-ниска от смъртността и населението намалява

Верен отговор: Д (стр. 267)

22.Заболеваемостта измерва:

- Отговори:** а. честотата на откритите заболявания при профилактични прегледи
б. честотата на всички регистрирани заболявания сред населението
в. честотата на новопоявилите се заболявания сред населението
г. честотата на хоспитализираните заболявания сред населението
д. честотата на случаите с временна неработоспособност

Верен отговор: В (стр. 268)

23.Честотата на откритите заболявания при профилактичните прегледи е:

- Отговори:** а. момент на болестност
б. период на болестност
в. заболеваемост
г. кумулативна заболеваемост
д. айсберг на заболеваемостта

Верен отговор: А (стр. 268)

24. Най-честа причина за трайна неработоспособност (инвалидизиране) са:

- Отговори:** а. външни причини (травми, отравяния и злополуки)
б. болести на органите на кръвообращението
в. болести на дихателната система
г. болести на храносмилателната система
д. психични разстройства

Верен отговор: Б (стр. 275)

25. Соматоскопичните признаци се използват за оценка на:

- Отговори:** а. демографското развитие на населението
б. заболяемостта на населението
в. физическото развитие
г. потреблението на здравни услуги от населението
д. осигуреността със здравни ресурси

Верен отговор: В (стр. 327)

26. Целите на националните здравни системи, според СЗО, са:

1. да се постигне добро здраве
2. да се отговори на очакванията на хората
3. да се постигне справедлив финансов дял в обществения сектор

- Отговори:** а. само 1
б. само 2
в. само 3
г. 1 и 2
д. всички посочени

Верен отговор: Д (стр. 359)

27. Здравеопазването във Великобритания по своето финансиране е система на:

- Отговори:** а. публично финансиране чрез общи такси
б. публично финансиране, основано на задължително социално осигуряване
в. частно финансиране, основано на доброволно осигуряване
г. директно лично заплащане
д. плуралистично здравеопазване

Верен отговор: А (стр. 360)

28. Не е характеристика на първичното здравно обслужване:

- Отговори:** а. универсална достъпност
б. специализирана медицинска помощ
в. икономическа ефективност
г. насоченост към личността, семейството и общността
д. осигурява се в амбулатории

Верен отговор: Б (стр. 369)

29. Декларацията на Международната конференция на СЗО и УНИЦЕФ в Алма Ата през 1978 г. се отнася до:

- Отговори:** а. промоцията на здравето
б. създаването на подкрепяща здравето обществена политика
в. развитието на болничната помощ
г. първичното здравно обслужване
д. общественото участие в здравните дейности

Верен отговор: Г (стр. 369)

30. Обект на спешна медицинска помощ са всички посочени случаи, с изключение на:

- Отговори:** а. състояние, пряко застрашаващо живота
б. пациент, постъпващ в болницата планово
в. заболяване на дете до 1-годишна възраст
г. започващо раждане или аборт
д. психично болни, представляващи опасност за себе си и околните

Верен отговор: Б (стр. 382)

31. Болничният сектор:

1. е най-ресурсоемкият елемент на здравната система
2. предоставя базисна медицинска помощ
3. провежда лечение на случаи, когато лечебната цел не може да се постигне в извънболничната помощ

- Отговори:** а. само 1
б. само 2
в. 1 и 2
г. 1 и 3
д. всички посочени

Верен отговор: Г (стр. 359)

32. Финансирането по клинични пътеки на болничната помощ в България се осъществява:

- Отговори:** а. директно от пациентите
б. от даровство
в. от държавния бюджет
г. от общините
д. от Националната здравноосигурителна каса

Верен отговор: Д (стр. 391)

33. Качествен показател за оценка на болничната помощ е:

- Отговори:**
- а. оборот на болничното легло
  - б. използваемост на леглата
  - в. болничен леталитет
  - г. средно време на незаостост на леглата
  - д. съотношение на планови и спешни хоспитализации

Верен отговор: В (стр. 391)

34. За здравето на децата в начална училищна възраст е характерна висока честота на:

- 1. острите дихателни заболявания
- 2. травмите и отравянията
- 3. гръбначните изкривявания
- 4. затлъстяването

- Отговори:**
- а. 1 и 2
  - б. 1, 2 и 3
  - в. само 3
  - г. 1, 2 и 4
  - д. всички посочени

Верен отговор: Д (стр. 402-403)

35. Основните медико-социални проблеми на жените НЕ включват:

- Отговори:**
- а. семейно планиране
  - б. аборти по желание
  - в. дискриминация по отношение правото на труд
  - г. ранна бременност
  - д. безплодие

Верен отговор: В (стр. 410)

36. Застаряването на населението в България, за разлика от това в развитите страни, се дължи предимно на:

- Отговори:**
- а. намаляване на плодовитостта
  - б. намаляване на детската смъртност
  - в. намаляване на смъртността в старшите възрастови групи
  - г. увеличаване на нето-коефициента за възпроизводство над 1
  - д. увеличаване на средната продължителност на живота

Верен отговор: А (стр. 415)

37. При оценка на здравето на възрастните лица над 65-годишна възраст е най-целесъобразно да се прилага:

- Отговори:**
- а. оценка на физическото функциониране
  - б. оценка на психичното функциониране
  - в. оценка на рисковите фактори от жизнената среда
  - г. оценка на поведенческите рискови фактори
  - д. комплексен подход

Верен отговор: Д (стр. 417)

38. Най-важна основна функция на здравните мениджъри е:

- Отговори:**
- а. организиране
  - б. оценка на ситуацията
  - в. определяне на целите
  - г. вземане на управленски решения
  - д. контрол на дейностите

Верен отговор: Г (стр. 490)

39. Оперативният мениджмънт в националната здравна система е представен от:

- Отговори:**
- а. Народното събрание
  - б. Министерството на здравеопазването
  - в. Националната здравноосигурителна каса
  - г. районните здравни инспекции
  - д. изпълнителните директори на лечебните заведения

Верен отговор: Д (стр. 491)

40. Определянето на сърдечно-съдовите заболявания като практически приоритет в управлението на здравеопазването в България е основано на прилагане на:

- Отговори:**
- а. рисков подход
  - б. епидемиологичен подход
  - в. възрастов подход
  - г. бенчмаркинг на най-добрите практики
  - д. маркетинг в здравеопазването

Верен отговор: Б (стр. 491)

**ПРИМЕРНА ЗАДАЧА ЗА УСТНИЯ ИЗПИТ
ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ**

Възрастовата структура на населението в България през 2015г. е следната:

1. население на възраст 0-17 г. - 14,0%
2. население на възраст 18-64 г. - 60,8%
3. население на възраст над 65 г. - 20,4%.

Въпроси:

1. Какъв е типът на възрастовата структура на българското население?
2. Кои демографски и социални процеси имат най-голям принос за формирането на тази възрастова структура?

3. Какви са основните медико-социални последици на демографското застаряване на българското население?

Източник на данните: Сайт на НСИ, 2016, www.nsi.bg

ПРИМЕРЕН ТЕСТ ПО БИОЛОГИЯ

1.Към горния крайник принадлежи:

- Отговори:**
- А. лъчевата кост;
  - Б. бедрената кост;
  - В. тазовата кост;
  - Г. колянното капаче;
  - Д. голям пищял

Отг.: А

2.Азотните бази в молекулите на ДНК са:

- Отговори:**
- А. аденин (А), гуанин (Г), цитозин (Ц), урацил (У)
  - Б. гуанин (Г), цитозин (Ц), тимин (Т), урацил (У)
  - В. аденин (А), гуанин (Г), цитозин (Ц), тимин (Т)
  - Г. гуанин (Г), цитозин (Ц), тимин (Т), урацил (У)
  - Д. аденин (А), тимин (Т), цитозин (Ц), урацил (У)

Отг.: В

3. Най-малката функционална единица за наследственост се нарича:

- Отговори:**
- А. генетичен код
  - Б.антикодон
  - В.кодон
  - Г. ген
  - Д. нуклеотид

Отг.: Г

4.Кое от посочените твърдения за монохбридното кръстосване е вярно?

- Отговори:**
- А. разпадането по фенотип е 3:1
  - Б. разпадането по генотип е 3:1
  - В. проследяваме унаследяването на две двойки алтернативни белези
  - Г. не важат законите на Мендел
  - Д. разпадането по фенотип е 1:2:1

Отг.: А

5.Основна причина за диабета е нарушена секреция на:

- Отговори:**
- А. полови хормони;
  - Б. адреналин;
  - В. инсулин;
  - Г. тироксин;
  - Д. хормона на растежа

Отг.: В

6.В молекулите на РНК азотната база аденин (А) се свързва комплементарно с:

- Отговори:** А. урацил(У)
Б. гуанин (Г)
В. тимин (Т)
Г. цитозин (Ц)
Д. аденин (А)

Отг.: А

7.За определянето на пола е вярно че:

- Отговори:** А. при човека хомогаметен е мъжкият, а хетерогаметен е женския пол
Б. при дрозофилата пола се определя от автозомите
В. яйцеклетките при човек са един вид и носят 22 автозоми + X хромозома
Г. белези определящи се от гени в автозомите наричаме скачени с пола
Д. диплоиден индивид, който носи два алела на даден ген се нарича хемизиготен

Отг.: В

8.Хипофизата отделя хормон, който:

- Отговори:** А. стимулира растежа на тялото;
Б. регулира умственото развитие;
В. понижава съдържанието на калций в кръвта;
Г. се нарича хормон на стреса;
Д. регулира съдържанието на глюкоза в кръвта

Отг.: А

9.Хемоглобинът е белтък, който изпълнява:

- Отговори:** А. каталитична функция
Б. транспортна функция
В. активна защитна функция
Г. пасивна защитна функция
Д. съкратителна функция

Отг.: Б

10.Кое от следните твърдения за мутациите е вярно?

- Отговори:** А. не засягат генетичния материал на клетката
Б. имат масов характер
В. могат да бъдат само вредни
Г. макар и рядко могат да повишат жизнеността и възпроизводителните способности
Д. могат да възникнат само на ниво ген

Отг.: Г

11.Граафов фоликул се нарича структурата, която:

- Отговори:** А. съдържа яйцеклетка;
Б. се образува след овулацията;
В. отделя женския полов хормон прогестерон;
Г. се образува в началото на менструалния цикъл;
Д. предпазва половите пътища от развитие на болестотворни микроорганизми

Отг.: А

12.Нагъването на полипептидната верига в равномерна спирала или нагънат лист се означава като:

- Отговори:** А. първична структура на белтъците
Б. вторична структура на белтъците
В. третична структура на белтъците
Г. четвъртична структура на белтъците
Д. равномерна структура на белтъците

Отг.: Б

13.Модификациите са:

- Отговори:** А. генотипни изменения предизвикани от мутагенни фактори
Б. фенотипни изменения предизвикани от външни фактори на средата в индивиди със сходен генотип
В. засягат само отделни индивиди
Г. са необратими изменения
Д. нямат приспособително значение за индивида

Отг.: Б

14.Мъжкият полов хормон тестостерон се образува в:

- Отговори:** А. стените на семенните каналчета;
Б. клетки, разположени между семенните каналчета;
В. семенните мехурчета;
Г. простатната жлеза;
Д. надсеменника

Отг.: Б

15.Активният мембранен транспорт:

- Отговори:** А. става с разход на енергия
Б. не изисква белтъци - преносители
В. протича винаги от места с по-висока към места с по-ниска концентрация
Г. се нарича осмоза
Д. се нарича дифузия

Отг.: А

16.Полиплоидията е:

- Отговори:** А. генна мутация
Б. хромозомна делеция
В. геномна мутация
Г. модификация
Д. хромозомна дупликация

Отг.: В

17.Епидермисът на кожата е изграден от:

- Отговори:** А. гладка мускулна тъкан
Б. съединителна тъкан
В. ресничест епител
Г. мастна тъкан
Д. многослоен епител

Отг.: Д

18.Фагоцитозата е пример за:

- Отговори:** А. екзоцитоза
Б. пиноцитоза
В. ендоцитоза
Г. осмоза
Д. дифузия

Отг.: В

19.Тризомията е:

- Отговори:** А. генна мутация
Б. хромозомна инверсия
В. геномна мутация
Г. модификация
Д. хромозомна дупликация

Отг.: В

20.Газовата обмяна се осъществява през стените на:

- Отговори:** А. трахеята
Б. плеврата
В. бронхите
Г. алвеолите
Д. бронхиолите

Отг.: Г

21.Вътреклетъчното смилане се осъществява от клетъчните органи:

- Отговори:** А. рибозоми
Б. апарат на Голджи
В. хромозоми
Г. ядро
Д. лизозоми

Отг.: Д

22.За гаметогенезата е вярно че:

- Отговори:** А. през фазата на размножаване се извършва мейотично делене
Б. през фазата на зряне се извършва митотично делене
В. фазата на формиране е характерна само за сперматогенезата
Г. биологичният смисъл на гаметогенезата е образуване на диплоидни полови кетки
Д. при спермато и овогенезата се получават се получават еднакъв брой гамети

Отг.: В

23.Пиелонефритът е заболяване, свързано с:

- Отговори:** А. образуване на твърди частици в бъбреците
Б. увреждане на надбъбречните жлези
В. възпаление на бъбреците и пикочните пътища
Г. възпаление на пикочния мехур
Д. възпаление на пикочния канал

Отг.: В

24.За хромозомния набор(кариотипа) е вярно, че:

- Отговори:** А. в половите клетки е диплоиден
Б. в телесните(соматични) клетки е хаплоиден
В. в половите клетки има само полови хромозоми
Г. в телесните клетки няма полови хромозоми
Д. в телесните клетки се състои от двойки еднакви (хомоложни) хромозоми

Отг.: Д

25.За гаметите е характерно:

- Отговори:** А. сперматозоидите и яйцеклетките имат еднакви размери
Б. акрозомата е шапчица с ензими върху главичката на сперматозоида
В. яйцеклетките са подвижни
Г. наследственият материал се намира в средната част на сперматозоида
Д. овогенезата е краткотраен и непрекъснат процес

Отг.: Б

26.Пикочопроводите придвижват урината към:

- Отговори:** А. пикочния канал
Б. пикочния мехур
В. бъбреците
Г. нефроните
Д. събирателното каналче

Отг.: Б

27. Кое от изброените вещества е краен продукт на гликолизата?

- Отговори:** А. глюкоза
Б. ацетил Ко А
В. лимонена киселина
Г. пирогроздена киселина
Д. оцетна киселина

Отг.: Г

28. Кое от посочените твърдения е вярно?

- Отговори:** А. при оплождането се възстановява диплоидния хромозомен набор
Б. външното оплождане е характерно за сухоzemните гръбначни животни
В. партеногенезата протича след оплождане на яйцеклетката
Г. от милионите сперматозоиди до яйцеклетката достига само един, който я опложда
Д. при оплождането в цитоплазмата на яйцеклетката навлиза целия сперматозоид

Отг.: А

29. Жлъчният сок (жлъчката) се образува в:

- Отговори:** А. черния дроб
Б. стомаха
В. тънкото черво
Г. дебелото черво
Д. слезката

Отг.: А

30. Хромозомите са максимално скъсени и компактни по време на:

- Отговори:** А. профаза
Б. метафаза
В. анафаза
Г. телофаза
Д. подготовката за митоза (интерфаза)

Отг.: Б

31. Зъбният емайл покрива:

- Отговори:** А. корена на зъба
Б. целия зъб
В. дентина
Г. пулпата
Д. короната на зъба

Отг.: Д

32. Кросинговърът е:

- Отговори:** А. обмяна на материал между несестрински хроматиди в бивалента по време на мейозата
Б. обмяна на материал между сестрински хроматиди в бивалента по време на мейозата
В. образуване на двойки от хомоложни хромозоми, плътно допрени една до друга
Г. подготовка на клетката за делене
Д. разделяне на цитоплазмата на дяляща се клетка

Отг.: А

33. Посочете вярното твърдение:

- Отговори:** А. индивидуалното развитие започва от зиготата и завършва с раждането или излюпване на индивида
Б. през стадия на дробене се извършват няколко мейотични деления на зиготата
В. дробенето протича по еднакъв начин при всички зиготи
Г. по време на гаструлацията зародишът нараства и се формират зародишните листа
Д. при мешестите животни се формира трети зародишен пласт мезодерма

Отг.: Г

34. Кръвоносният съд, който е свързан с малкия кръг на кръвообращение е:

- Отговори:** А. аортата
Б. белодробната артерия
В. горна куха вена
Г. венечната артерия
Д. бъбречната артерия

Отг.: Б

35. Чрез мейоза се делят:

- Отговори:** А. телесните (соматични) клетки
Б. сперматозоидите
В. яйцеклетките
Г. предшествениците на половите клетки при животните и човек
Д. спорите при растенията

Отг.: Г

36. Кое от посочените доказателства за еволюцията спада към молекулярната биология?

- Отговори:** А. сравняване етапите на развитие в зародишите на гръбначни животни
Б. хомоложните органи
В. рудиментарните органи
Г. аналогията на органи при крила на птица и крила на пеперуда
Д. сравняване на аминокиселинна последователност на антидиуретичния хормон при различни гръбначни животни

Отг.: Д

ПРОГРАМА ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ТЕСТА ПО БИОЛОГИЯ

37.Функцията на еритроцитите е свързана със:

- Отговори:** А. съсирването на кръвта
Б. фагоцитозата
В. преноса на кислород в организма
Г. обезвреждането на чужди клетки
Д. имунитета

Отг.: В

38. РНК се синтезира при процеса:

- Отговори:** А. репликация
Б. транскрипция
В. трансляция
Г. гликолиза
Д. цикъл на Кребс

Отг.: Б

39.Посочете вярното твърдение:

- Отговори:** А. естественият имунитет се формира след ваксинация
Б. придобитият имунитет се създава по време на индивидуалното развитие
В. вроденият имунитет е последна защитна бариера срещу бактерии и вируси
Г. алергиите са реакции на организма, в които не участва имунната система
Д. при бременност и кърмене се създава изкуствен активен имунитет

Отг.: Б

40.За двуглавия мишичен мускул е вярно твърдението:

- Отговори:** А. разполага се по задната повърхност на мишницата
Б. отнася се към мускулите на раменния пояс
В. сгъва лакътната става
Г. участва в движенията на пръстите
Д. участва в движенията на раменната става

Отг.: В

8. клас

1. Тъкани. Епителна и съединителна тъкан. Мускулна и нервна тъкан
2. Храносмилателна система. Храносмилане в устната кухина
3. Храносмилателна система. Храносмилане в стомаха и в червата
4. Дихателна система.
5. Дишане
6. Отделителна система. Отделяне
7. Сърдечносъдова система. Сърце и кръвоносни съдове
8. Сърдечносъдова система. Кръв
9. Сърдечносъдова система. Сърдечна дейност. Кръвообращение
10. Имуитет
11. Опорно-двигателна система. Устройство на костите и ставите. Череп
12. Опорно-двигателна система. Гръбначен стълб, гръден кош и крайници
13. Опорно-двигателна система. Мускули
14. Полова система. Мъжка полова система
15. Полова система. Женска полова система
16. Опазване на здравето и нерисково сексуално поведение
17. Нервна система. Гръбначен мозък
18. Нервна система. Главен мозък
19. Нервна система. Краен мозък
20. Нервна система. Вегетативна нервна система
21. Ендокринна система. Хипофиза, щитовидна жлеза, околощитовидни жлези и здравни познания за тях
22. Ендокринна система. Задстомашна жлеза, надбъбречни жлези, полови жлези и здравни познания за тях
23. Зрителна сетивна система.
24. Слухова сетивна система. Система за равновесие. Вкусова система. Обонятелна система. Обща сетивност
25. Кожа

9. клас

1. Белтъци
2. Ензими
3. Нуклеинови киселини.
4. Клетъчна мембрана. Мембранен транспорт
5. Едномембранни органели
6. Двумембранни и немембранни органели
7. Метаболизъм. Катаболитни процеси
10. Репликация(синтеза на ДНК)
11. Транскрипция(синтеза на РНК)
12. Транслация(синтеза на белтъци)
13. Хромозоми.
14. Делене на клетката. Митоза.
15. Мейоза.

10. клас

1. Монохбридно кръстосване.
2. Взаимодействие между алелите на един ген.
3. Дихибридно кръстосване.
4. Взаимодействие между алелите на различни гени. Комплементарно взаимодействие.
5. Епистатично и полимерно взаимодействие. Плейотропия.
6. Фенотипна изменчивост.
7. Генотипна изменчивост. Генни и структурни хромозомни мутации.
8. Бройни хромозомни мутации.
9. Генетика на пола при човека.
10. Генетични аномалии и болести при човека.
11. Гаметогенеза.
12. Гамети и оплождане.
13. Зародишно развитие.
14. Доказателства за биологичната еволюция. Палеонтологични, сравнителноанатомични, сравнителноембриологични и други доказателства за еволюцията.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

(одобрени от МОН учебници и техни стереотипни издания):

Биология и здравно образование за 8 клас - Владимир Овчаров; Огнян Димитров; Камелия Йотовска; Мариана Христова; Таня Димитрова, „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ“ ООД, издание след 2017г.

Биология и здравно образование за 9 клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език - Майя Маркова; Донка Николова; Ренета Петкова „Просвета – София“ АД, издание след 2022г.

Биология и здравно образование за 10 клас

Ценка Часовникова; Даниела Симеоновска; Мира Славова; Ренета Петкова - „Просвета – София“ АД, издание след 2022г.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

(одобрени от МОН учебници и техни стереотипни издания):

Биология и здравно образование за 8 клас

Василий Ииев; Мима Николова; Маргарита Панайотова; Ирина Михова-Нанкова „Просвета АзБуки“ ЕООД

Биология и здравно образование за 9 клас/втора част на учебника за 9. клас при обучение с интензивно изучаване на чужд език Наташа Цанова; Снежана Томова

СД „Педагог 6“ – Делев, Луизова и с-ие

Биология и здравно образование за 10 клас

Мария Шишиньова; Анели Неделчева; Ася Асенова; Ирина Враджалиева; Лиляна Банчева „КЛЕТ БЪЛГАРИЯ“ ООД

ПОМОЩНА ЛИТЕРАТУРА:

Всички други одобрени от МОН учебници по биология и здравно образование за обучение в 8., 9. и 10. клас

НАЧИН НА ПОПЪЛВАНЕ НА ФИШ ЗА ТЕСТОВ ИЗПИТ

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ
ФИШ ЗА ТЕСТОВ ИЗПИТ

Трето клас за с. А.: *Светлана Давид Лазарова*   Водеще лице: *ОМ*   Язык: *9*   Дата:

Прочетете внимателно на гърба преди попълването на фиша!

Вопрос	Вариант А	Вариант Б	Вариант В	Вариант Г	Вариант Д
1	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
2	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
3	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
4	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
5	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
6	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
7	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
8	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
9	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
10	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
11	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
12	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
13	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
14	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
15	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
16	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
17	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
18	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
19	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
20	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
21	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
22	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
23	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
24	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
25	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
26	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
27	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
28	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
29	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
30	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
31	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
32	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
33	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
34	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
35	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
36	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
37	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
38	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
39	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
40	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФИША:

1. На всеки въпрос верният отговор може да бъде само един.
2. Избраният отговор се отбелязва със заграждане на съответната буква с кръгче, в което се вписва знакът „+“, както е посочено в примера по-долу.
3. Кандидат-студентът се подписва в правоъгълника, непосредствено разположен вдясно от избраната буква, в графата „подпис“.

Пример: Верният отговор на въпрос 40 е „Г“.

Буквата „Г“ се огражда, в кръгчето се вписва знака „+“ и се поставя подпис в правоъгълника вдясно.

		подпис		подпис		подпис		подпис		подпис
40	А		Б		В				Д	

4. При колебание относно верността на отговора, кандидат-студентът е длъжен да избере един от отговорите и да го обозначи, както е посочено в т. 3. Не се допуска във фиша да има празен ред, т.е. въпрос без отговор!
5. При заграждане на повече от една буква, липса на подпис, както и при повече от един подпис за един въпрос, съответният отговор се счита за грешен.
6. При изтриване, зачеркване и други поправки в съответния ред отговорът се счита за грешен.
7. При никакви обстоятелства фишът не може да се подменя.

Запознат съм с указанията: .....

 подпис

XVI. ПРОЦЕДУРА ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ, ЗАВЪРШИЛИ СРЕДНО ИЛИ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ЧУЖБИНА

Дипломите за кандидатстване във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ се представят преведени на български език и легализирани, в съответствие с разпоредбите на международните договори на Р България с държавата, в която са издадени.

- (1) За кандидатстване и придобиване на ОКС „бакалавър“ се изисква **диплома за завършено средно образование**. При подаване на документите се представя **оригинал на дипломата и легализирано копие от нея със заверен превод на български език**.

В съответствие с Наредбата за държавни изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Р България - за всички граждани на ЕС и ЕИП заедно с дипломата за завършено средно образование се представя и издадено от **Регионално управление на образованието към МОН удостоверение за признато завършено средно образование с оценки, приравнени към оценките по чл.9, ал.1 от Наредба №11/01.09.2016г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците**.

С пълната процедура можете да се запознаете тук: <https://ruo-sofia-grad.com>

В електронната страница на РУО - София-град в рубриката „Административно обслужване“ или в „Признаване на документи“ се намират бланките на заявленията, които трябва да се попълнят при подаване на документите, както и банковата сметка, по която се превеждат таксите.

Срокът за изготвяне на документите по процедурните правила на РУО София-град е един месец!

- (2) За кандидатстване и придобиване на ОКС „магистър“ се изисква **диплома за завършено висше образование на степен „бакалавър“ или „магистър“.**

При подаване на документи във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ се представя **оригинал и легализирано копие на дипломата за завършено висше образование със заверен превод на български език.**

В съответствие с Наредбата за държавни изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и в съответствие с чл.21, ал.1, т.13 от Закона за висше образование, в Медицински университет-София е назначена Постоянно действаща комисия за процедурата по признаване на придобитата в чужбина степен на висше образование, която разглежда съответните документи и се произнася за всеки отделен случай.